

เรื่องสั้นส่งประกวดในหัวข้อ 'กว้าง - แคบ'

รอยยิ้มในสงคราม

สแตนลีย์ เบนเน็ตต์ เขียน

รอยยิ้มในสงคราม

เรื่องสั้น ส่งเข้าประกวด การแต่งวรรณกรรม
อิเล็กทรอนิกส์(ebooks)ครั้งที่1 ประจำปี 2554 ในหัวข้อ
กว้าง-แคบ ซึ่งทาง www.ebook.in.th เป็นผู้จัดขึ้น

แต่
ทุกๆ รอยยิ้ม

รอยยิ้มใตสงคราม

วันที่เท่าไรแล้วนะที่ผมไม่ได้ออกจากหลุม

หลบภัยเลย วันที่เท่าไรแล้วนะที่ ผมไม่ได้เห็นท้องฟ้า
ข้างนอก วันที่เท่าไรแล้วนะที่พ่อสัญญาว่าจะกลับมาหา
และวันที่เท่าไรนะที่ ผมจะโตพอแล้วออกไปช่วยคน
อื่นๆ ข้างนอกนั้น สงครามกลางเมืองเริ่มมานานแล้วพวก
เขาหาว่าพวกเราเป็นกลุ่มกบฏที่ต้องการโค่นบัลลังก์ผู้นำ
คนหนึ่ง จริงแท้แค่ไหนตัว ผมเองก็ 모르 สิ่งเดียวที่
ปรารถนา ณ ช่วงเวลานี้คือ การที่ได้ออกไปสูดอากาศข้าง
นอก ผมเกลียดเหลือเกินกับการที่ต้องทนอยู่ในหลุมหลบ
ภัยนานนับเดือนกับอาหารสุดแสนพิสดารที่แข็งทื่อเหมือน
ก้อนหิน ผมมั่นใจว่าขนมปังเหล่านี้คงได้มาจากการลักเล็ก

ขโมยน้อย หรือจากถังขยะในตัวเมืองหลวงหรือ
ห้างสรรพสินค้าที่ถูกพวกเรากล่อมจนไม่เหลือชิ้นดี

ในหลุมหลบภัยนี้ผมมีเพื่อนสี่ขาหางยาวน่ารักด้วย
ละ ผมเรียกมันว่า ซูซี่ เหมือนชื่อสุนัขที่ตายจากไปเมื่อ
หลายปีก่อน ผมขอพ่อกับแม่ให้อาสนัขตัวใหม่มาเลี้ยงแต่
กลับได้รับการปฏิเสธพร้อมคำค่าเสร็จศัพท์ซูซี่ เป็นหนูตัว
โต ขนาดมันเกือบจะเท่าแขนของผมแล้ว แน่ละสิ ก็มันกิน
เยอะกว่าผมเป็นเท่าตัว วันๆ เอาแต่แทะเสร็จขนมปังแห้ง
และเศษอาหารที่ติดตามกระป๋อง ผมผูกเชือกคล้องคอให้
มันด้วย ทำจากรีบมันที่ได้มาจากตุ๊กตาทมิของใครก็ไม่
ทราบ ซึ่งคุณลุง ฟรานเชส เอามาให้ โดยหวังว่าเจ้าหมีตัวนี้
จะเป็นเพื่อนที่ดียามที่ผมเหงา แต่อยากจะบอกกับลุงฟราน
เชสว่า ผมไม่ใช่คนโง่ นะ ที่จะมองไม่ออกว่าอะไรมีชีวิต
อะไรไม่มีชีวิต

ผมนั่งเอาหลังชนผนัง พวกผู้ใหญ่ขุดมันครึ้น
สงครามยังไม่เกิด พวกเขารู้ดีสักวันมันจะต้องเกิด แต่ละที
พวกเขามักชอบวางแผนอะไรกันล่วงหน้าเสมอรู้เห็นเป็น
ใจกันเสียหมด แล้วทิ้งให้เด็กตาดำๆ ไม่รู้ อี
โหน่อีเหน้อย่างเราๆ ต้องนั่งงงเป็นไก่ตาแตก ครั้งแรกที่
ผมรู้ตัวว่าจะต้องเข้าหลบในหลุมหลบภัยนี้ เป็นวันที่ผมมี
ความสุขที่สุด วันเกิดครบเก้าขวบของผม พ่อ แม่ พี่สาว
คุณลุง และเพื่อนๆ ต่างร้องรำทำเพลงกันอย่างสนุกสนาน
ส่วนตัวผมก็นั่งสวดภาวนาขอให้คืนนั้นผ่านพ้นไปได้
ด้วยดี ปากกำลังจะเป่าเทียนอยู่แล้ว แต่เสียงระเบิด
กัมปนาทกลับดังขึ้นมาเสียก่อน ความโกลาหลบังเกิดใน
ที่สุด พ่อพาผมกับพี่สาววิ่งลงไปยังห้องครัว ที่นั่นผม
พบว่าในครัวมีไก่และแอปเปิ้ลอยู่ในจาน ไก่ตัวใหญ่กับ
แอปเปิ้ลสีแดงสด ใครจะโง่ไม่เอาไปด้วยละ เพื่อหิวกลาง
ทางขึ้นมาจะทำยังไง พ่อใช้ตะแคงเหล็กกดลงไปทีพื้น ใช้

แรงแม้ศาลเพื่อจัดแผ่นซีเมนหน้าจี้ นมา ปรากฎปล่อง
ขนาดพอให้คนกระโดดลงไปได้

ผมและพี่สาวที่แรกไม่กล้าโดด เพราะกลัวว่าจะ
ไม่ได้พบหน้าพ่อหน้าแม่อีก จึงได้แต่ลังเล ท้ายที่สุดพวก
เราก็ถูกจับโยนลงไป คนโยนก็ไม่ใช่ใครที่นั่น พ่อของผม
นั่นเองความเย็นปะทะใบหน้าอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนที่แผ่นหลัง
ของผมจะกระแทกกับพื้นแข็งๆ ขรุขระ แน่นอนว่ามันเจ็บ
และถูกเสียด เหมือนมีใครเอาไม้มาตีที่แผ่นหลังแรงๆ
หายใจไม่ออกอยู่พักใหญ่ รู้สึกเพียงว่าทั้งตัวระบมไปหมด
เมื่อตั้งสติได้ผมค่อยๆ ลุกขึ้นนั่ง สายตาพยายามมองหา
พี่สาว ข้างล่างนี้มันมืดไปหมดแล้วพี่สาวฉันอยู่ไหนล่ะ?

“อา มีเรีย พี่อยู่ไหน?”

ไม่มีเสียงตอบกลับ ผมร้องหาอยู่นานสองนานจน
เหนื่อยที่ร้องต่อ ผมลุกขึ้นยืนแต่กลับต้องร้องไห้อีก เพราะ
หัวผมชนเข้ากับเพดานที่ต่ำ แสบต่า ความสูงไม่น่าเกินสาม

ฟุต ผมจึงนึกออกว่า ที่แห่งนี้ เป็นอุโมงค์เสียมากกว่า มือทั้งสองข้างของผมประอะเปื้อน ผมลืมนบอกไปเลยว่า ข้างล่างนี้ มันทั้งเหม็นและแฉะ พื้นที่แข็งกระด้าง ผมว่าท่อน้ำ ที่ยังดูดีกว่านี้หลายเท่า ผมเดินไปข้างหน้า มือพยายามควานหา พี่สาว แอปเปิ้ลผลโตสองลูกในกางเกงกับไก่อตัวใหญ่ในอก เสื่อทำให้ผมเดินลำบาก แต่ผมทิ้งของเหล่านี้ไปไม่ได้ โชคดีแก่ไหนที่ผมหอบมันมาด้วย ไม่อย่างนั้นล่ะก็ ได้ถอดตายกันในหลุมนี้แน่ๆ

ผมเดินมาเรื่อยๆ รู้สึกว่าแผ่นหลังผมจะเริ่มชาน้อยลง หายใจได้สะดวกขึ้น และแน่นอนตามผม ปรับเข้ากับควมมืดได้ดีเลยทีเดียว ผมหยุดเดินในที่สุด และกลับมาเอะใจอีกครั้ง นามิเรียตกลงมาพร้อมกับผม เพราะฉะนั้น จุดที่เราตกก็คงอยู่ไม่ใกล้ไม่ไกลกัน นี่ผมเดินมาไกลจะหาเธอเจอได้ยังไงล่ะ ว่าแล้วผมจึงเดินวกกลับไปทางเดิม มือผมเสื่อผ้าผม รองเท้าผม หัวของผม ประอะไปหมด เกิดมาครั้ง

ที่สกปรกสุดก็ตอนที่พ่อทำรถติดลမ်းโคลนทางไปบ้านคุณ
ย่าทางตอนเหนือ ครั้งนั้นผมต้อง ช่วยคันรถ ตัวผมเลอะ
ไปด้วยโคลน เหม็นสาบและขยะแขยง ตอนนีผมเข้าใจว่า
ผมเดินมาถึงจุดเดิมแล้ว แต่ทำไมผมถึงไม่เจอนามีเรียละ
อย่างน้อยในความมืด สาดตาที่ปรับได้ควรจะเห็นวัตถุเป็นสี
ดำไม่ใช่หรือ? แต่นี้ไม่เห็นอะไรเลย เห็นเพียงแค่อูโมงค์
ยาวไปไกลสุดลูกหูลูกตา ผมถอนหายใจเบาๆ พยายามนั่ง
คิดและไตร่ตรองถึงความน่าจะเป็น ผมเอ็นหลังพิงพนักแต่
กลับตกรื่องเสียงดังลั่นเพราะมันไม่มีพนักให้ผมพิง เป็น
หลุมลึกลงไปอีก ตัวผมไถลลงมาเรื่อยๆ และเรื่อยๆ น้ำ
เหม็นเน่าและเศษก้อนหินกระเด็นเต็มหน้า แอปเปิ้ลลูก
หนึ่งในกระเป๋ากางเกงหลุดออกไป ผมรับรู้แต่ก็ไม่
สามารถคว้าไว้ได้ทัน เพราะเวลานั้นทุกอย่างน่าลึวน่า
ขวานมาก

ผมรู้ว่าตัวเองไถดลงมาอยู่ครู่ใหญ่ ก่อนจะพบว่าร่าง
ตัวเองลอยอยู่กลางอากาศ และสิ่งที่ต่อมาที่รับรู้คือ น้ำ
จำนวนมากกำลังกลืนกินผมลงไป นี่ผมตกลงมากระแทก
น้ำ าน้ำผสมโคลนหรือนี้ ยังดีที่เป็นน้ำ ตื้น ขนาดไม่สูง
มาก ไม่อย่างนั้นผมคงโดนโคลนคุดลงไป

เมื่อได้สติ ผมดันร่างของตัวเองลุกขึ้นจากน้ำ โคลน
ระดับหัวสัดเอาสิ่งปฏิกูลออกไป ที่ผมตกใจมากที่สุดคือ
ไก่อ้วใหญ่ที่อกเสื้อของผม คงเหม็นและคูดซึมน้ำ าน้ำ
เหล่านี้เข้าไปแล้วแน่ๆ แล้วทีนี้ผมจะกินมันยังไงล่ะ ผม
ไม่ใช่ตัวตะกอละนะที่จะกินมันได้ทุกอย่าง ผมสุดหายใจเข้า
และออกเดินไปข้างหน้า น้ำเริ่มตื้นขึ้นจากเอาตอนนี้คิด
เหลือแค่ขา จากขาก็ลดเหลือแค่เท้า จากนั้นก็ไม่มีน้ำให้
เหยียบอีกต่อไป เป็นพื้นแห้งๆ เย็นๆ เหม็นสาบซีค้ำงคว
ผมได้ยืนเสียดค้ำงควชัดเจน และยิ่งกว่านั้น ผมพบผนังของ
ใครบางคนนอนอยู่ เหมือนไม่ได้สติ

“อามีเรีย นั่นพีไซหรือเปล่า?”

ผมไม่แน่ใจเลยถามออกไป ก้าวเท้าไปข้างหน้าอย่าง
ระมัดระวัง เพราะกลัวว่าร่างที่นอนอยู่จะไม่ใช่พีไซของผม
ผม ยาวสยายไปมาถึงกลางหลัง ชุดเครส ผมจำได้ดี อามีเรีย
จริงๆ ด้วยผมนั่งลงและโอบร่างของเธอขึ้นมาวางไว้
ที่ตัก รู้ว่าหนักแต่ก็จำยอม ดูเหมือนเธอจะไม่ได้สติ เห็นได้
ว่าที่ศีรษะมีโลหิตไหลออกมา สันนิษฐานว่าหัวของเธอคง
ไปกระแทกกับอะไรบางอย่าง แต่ทำไมเธอถึงได้มานอน
สลบอยู่บนพื้นแห่งนี้ แบบนี้ล่ะ ช่างเป็นอะไรที่แปลกแต่
เอาไว้ถามเธอตอนตื่นก็แล้วกัน

ผมแบกเธอไว้บนหลัง ออกแรงยกเป็นสองเท่า
พุงร่างของผมและเธอให้เดินไปข้างหน้า หนทางมืดมิด
เหม็นจี้ค้ำคาว เนื้อตัวมอมแมมเหม็นสาบ ช่างเป็นอะไรที่
ทรหดที่สุด ไหนจะไก่อ่แสนสวยที่สกปรก และแอบเปิดที่
หายไปหนึ่งลูก ผมแบกเธอมาได้สักพัก เริ่มรู้สึกว่าเขาชัก

จะไม่ไหว มันไม่ยอมทำตามที่ผมสั่ง ผมหิวน้ำ ปากแห้ง ตัว
สั่นเทิ้ม ข้างล่างนี้มันหนาวเย็นดีแต่ตาของผมเริ่มพละมัว
จากที่มองแทบไม่เห็นคราวนี้ กลับมีตกลงไปอีก สิ่งสุดท้ายที่
ผมสัมผัสและรู้สึกคือ ความว่างเปล่า

และนั่นก็เป็นช่วงเวลาก่อนที่ผมมาอยู่ในที่แห่งนี้ไม่รู้
รู้ด้วยซ้ำว่าใครเป็นคนพามา ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าหลุมหลบภัยนี้
ตั้งอยู่ตรงส่วนไหนของเมือง รู้แต่เพียงว่า ข้างนอกนั้นเต็มไปด้วย
กระสุน ระเบิด และสงครามกลางเมือง พี่สาวผม
อามีเรีย ตอนที่เธอเป็นผู้ดูแลด้านอาหารการกินของที่นี่
ตรวจสอบเสบียงและน้ำ ก่อนนำไปให้ผู้คนเสมอ เพราะ
ก่อนหน้านี้ เคยมีคนตายเพราะอาหารเป็นพิษ จะว่าไป
มันก็ตายทุกวันอยู่แล้วนิ อาหารที่พวกเราใช้จะถูกหลัก
อนามัย อามีเรียจะพยายามเลือกมากที่สุดเท่าที่ทำได้ อย่าง
ดีที่สุดก็อาหารกระป๋อง จำพวกปลาและข้าวโพด ผมหัน
กลับมามองที่ซูซี่ ผมไม่รู้ว่ามันคิดแบบผมหรือเปล่า ผม

อยากให้สงครามนี้จบโดยเร็ว ชัดเขื่อนมานานจนแทบจะไม่
อยากนับวัน ชูซึ่งเองก็คงอยากออกไปดูโลกภายนอกไม่ต่าง
จากผม มันเองก็มีจิตใจ อยากรู้ อยากเห็นเป็นธรรมดาของ
สัตว์

“เฮ้ หนุ่มน้อย”

“ครับ?”

ลุงแก่ๆ คนหนึ่งเรียกผม หนวดสีขาวของเขาแลดู
คล้ายซานตาครอส เพียงแต่ชุดที่เขาสวมใส่มันไม่ใช่ก็เท่า
นั่นเอง ฟันที่เหลืออยู่ในปากไม่กี่ซี่ ทรงผมพะรุงพะรัง
เสื้อผ้าสกปรกมอมแมม ไม่นับกลิ่นตัวที่ฉุนเอาการ ว่าแต่
เขาตัวเราก็เป็นแบบนี้ นอยู่หรงอก

“นั่งทำไม่ตรงนั้น คนเดีวละ มาทางนี้สิ ฉันมีอะไร
จะให้ดู”

ลุงคนนี้ผมไม่เคยถามถึงชื่อเขา เพราะที่แห่งนี้เราไม่จำเป็นต้องรู้ชื่อของแต่ละคน แค่เรียกและทักทายด้วยคำพูดว่าสวัสดีและสวัสดีผมเดินตรงเข้าไป ก่อนจะนั่งบนพื้นแข็งๆ มองหน้าลุงด้วยความสงสัย บนแขนผมมีชูชีเกาะอยู่ มันนิ่งสนิทเหมือนหนูตายเขียวละ

“ฉันว่าฉันเคยเห็นหนูที่ไหนสักแห่ง”

“จะที่ไหนได้ล่ะครับ ก็ที่นี่ยังงัยละ”

ลุงเขาหัวเราะ ไม่นับคนรอบๆ ที่ทำตาม มุกของผมฮาได้เรื่องเหมือนกันนะ จะว่าไปมันก็แปลกไม่เข้าท่า

“ใบหน้าเธอทะม้ายคล้ายกับหลานของฉัน หรือบางทีฉันอาจจะคิดไปเองก็ได้”

“คิดว่าอย่างนี้ ันครับ เพราะว่าปู่กับย่าผม พวกท่านเสียชีวิตไปนานแล้ว ปีสองปีได้”

“คิดถึงเขาอยู่ไหมล่ะ?”

“ก็คิดหน่อยครับ แต่บางทีก็อดนึกไม่ได้”

“เอาละ ฉันจะให้ดูสิ่งๆ หนึ่ง เก็บได้ตอนไปช่วยเขา
ค้นหาเสบียงข้างนอกนี้”

ลูกลงไปในกระเป๋า หยิบเอาสิ่งนั้นออกมา มัน
ลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านหนึ่งทำจากอะลูมิเนียมอีก
ด้านหนึ่งเป็นกระจกใส หน้าประมาณสามมิลลิเมตร ผมจะ
รู้ว่าสิ่งนี้คืออะไร

“ไฮโลแกรมหรือ”

“อะไรนะหนุ่มน้อย? เมื่อกี้เธอเรียกมันว่าอะไรนะ?”

“มันคือไฮโลแกรม ตัวฉายภาพสามมิติแบบเห็นรอบ
ทิศ”

“อย่างนั้นหรือเทคโนโลยีไปไกลถึงขนาดนั้น
เชียวหรือ?”

“พี่สาวผมก็ใช้ ส่วนมากเธอเอาไว้อุยกะเพื่อนๆ ไม่ก็
คู่ผู้ชายหล่อๆ นะ บางทีผมได้ยินเสียงเธอครางออกมาจา
ห้องด้วย แต่ผมก็หาสาเหตุไม่ได้ว่าทำไมเธอถึงคราง”

ลุงหัวเราะและเอามือลูบหัวเด็กชาย เขาวางมันลงบน
พื้นและพยายามหาปู่มเปิด ผมเคยเห็นพี่สาวผมเปิดจึงรู้ว่า
ควรทำยังไง

“ขอโทษนะครับ”

ผมใช้ผมสัมผัสไปที่หน้าจอสโกลด์มันไปข้างๆ หนึ่งใน
ที่ หน้าจอกลายเป็นสีขาว สว่างจ้าเหมือนไฟฉาย เหล่าผู้คนที่
ที่อยู่โดยรอบต่างทำสีหน้าตกใจ คนบางกลุ่มไม่คิดว่าของ
สิ่งนี้จะยังหลงเหลืออยู่ในช่วงสงคราม เพราะส่วนใหญ่มัก
ถูกทำลายจนหมดสิ้น โฮโลแกรมกึ่งฉายภาพของคนกลุ่ม
หนึ่งที่นั่งดื่มเบียร์ พวกเขากำลังเฉลิมฉลองอะไรบางอย่าง
มีความสุข จากนั้นก็ตัดไปที่ชายคนหนึ่งซึ่งจักรยานและรถ
ล้มหน้าคว่ำหน้าไถลไปกับพื้น ผมแอบขำ แต่ก็ยังเทียบ

ไม่ได้กับคนอื่นๆ ที่หัวเราะหลายคนๆ เริ่มทยอยเดินเข้ามา
ดูร่วมกับผมและลุง นั่งดูกันด้วยรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ

“หนุ่มน้อย เธอรู้ไหม...ฉันไม่เคยเห็นรอยยิ้มของคน
พวกนี้มานานแล้ว”

“ผมเองก็ไม่เคยเหมือนกันครับ แม้แต่ตัวผมเองยังจำ
ไม่ได้เลยว่า หัวเราะสุดท้ายเมื่อไหร่”

“ฉันรู้สึกดีใจที่สวรรค์ส่งสิ่งนี้มาให้ฉัน”

“สวรรค์ไม่ได้ส่งมาหรอก คุณลุงต่างหากที่เก็บได้”

“เธอเชื่ออย่างนั้นหรือ?”

“ครับ”

ลุงมองผมด้วยสายตาที่แลดูเป็นมิตร เขาอุบหัวผมอีก
ครั้งอย่างเอ็นดู ก่อนจะละสายตาจากผมไปดูที่ไฮโดแกรม
พร้อมทั้งหัวเราะเสียงดังถึ้น บรรยากาศตอนนี้ดูดีเป็นใจ

ถึงสงครามจะทำให้คนล้มตายและบาดเจ็บจำนวนมาก ทำให้ผู้คนขาดความอบอุ่นจากครอบครัวและมิตรสหาย แต่มันก็ไม่ได้หมายความว่า เสียงหัวเราะจะเกิดขึ้นไม่ได้ ผมรู้แล้วละว่า ทั้งหมดทั้งมวลนี้ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะทำให้เรารู้จัก เข้าใจ และรักกันมากขึ้น กว่าที่เคยเป็น...

รอยยิ้มในสงคราม

